

3
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

57
ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ.Τ. 57/1970

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969 / Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Συλλίμνα*
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Μαντινείας*
Νομοῦ *Ἀρκαδίας*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Σπυρί-
δων Χρουντάς* ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Συλλίμνα - Τριπόλεως*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *25*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Η. Λίμης - Δ. Κομινίτης*

ἡλικία *65* γραμματικαὶ γνώσεις *Β. Γ. Γαίτες Γυμνασίου*
..... τόπος καταγωγῆς *Συλλίμνα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Αἱ πεδιναὶ περιοχαὶ διὰ σποράν καὶ αἱ ὄρεϊν καὶ αἱ ὄρεϊν διὰ βοσκῆς ποιμνίων*
Ἐπὶ ἔρχον αὐταὶ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *Ἐπὶ ἔρχον χωριστὰ*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ταὶ καὶ μὲν αὐτῶν ἐν τοῖς χωρικοῖς
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του ἐξ αὐτῶν*

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *οἱ...κατενομα...αὐτοὶ...ἀσχολοῦνται συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *οἱ...ἀσπάζονται τὴν γεωργίαν*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτὰ ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *ἀπὸ ὑπαρχόντων μεγάλων κτημάτων ἀλλὰ μικροῖς οἰκιστοῖς*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ...

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *ὁ...χ.*

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *ἐκ...παρὰ...ἐκ...Πατρὸς...Νομῶν...Γαργαλιάνων, Γυθείας*
- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... *καὶ* ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

? ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον τῶν ὀσφίων. ἐφυμένοντο ἐν τῶν ζώων τῶν καὶ ποιμνίων.

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . . . π.ο. τοῦ έτος 1933 . . .

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . .

π.ο. τοῦ έτος 1920 . . .

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Χρησιμοποιεῖται μονόφτερο διδύμαν

ἄροτρον διὰ τὰ χωράφια περὶ τὰ χωράφια καὶ δίφτερον διὰ τὰ ἐλαφρὰ κτήματα.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοὺς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. . . .

1. Χερσὶν 4. Ὑνιον 7. Γτεραι 10. Πιζέλι

2. Ἀλετροχειρὶς Σταθάρι 8. . . .

3. Κωντούρι 6. Σπάθι 9. . . .

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) . . . 1960 . . .
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ . . . 1966 . . .

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρῆσιν ἐκάστου.

τὸ ὕνι ἐκ τοῦ ξύλου εἶναι τῶν
εἰδῶν χωραφιῶν.

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

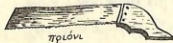
χειροβάτης

ἦτο ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου
κατασκευασμένη.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

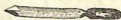
1/ Πριόνι 2/ Σκεπάρνι 3/ ἀρίδι 4/ εἰρνώρι
5/ σκελεχί

πριόνι

ἀρίδα

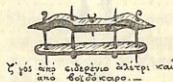

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται); βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Β. Ε. Σ. - Ι. Π. Α. Ι. - Μ. Α. Ι. Μ. Ι. Ο. Ν. Ο. Ι.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *δύο. ζῶα.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ὁ ζυγός. ἦτο. ἀναγκαῖος. φέρον. διὰ τὰς βόας.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

1) ζυγός. 2) ζεύμα. 3) μ. ζεύμα.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

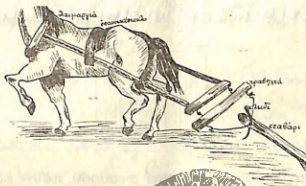
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Π. ζεύμα.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *ἀπό ποτε*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

.....

τοῦ ἀρχοῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπέρβη. Σημειώσατε, ποῖα ἢ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας. ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἐκείνῳ

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Ἡ τῶν βοδιῶν ἐξίμετο το
ζεύξιμον μετὰ τὸν πυλόν.

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ^{ἐν ταῖς ἀλλοῖς}
 γίνεται μετὰ τὴν λαμπερίαν, καὶ τρανικταί, βαφισαρίτωι
 τὸ πρῶτον. ♦

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

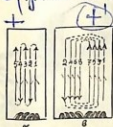
Μέ. ΓΧΟΙΚ.Ι. τοῦ ὁμοίου τοῦ αἵματος ἔχουν δεθῇ τὸ ἐν κ. ἐν τῷ κ. κ. π. ὅρι. τοῦ δεξιᾶν ζῶον καὶ τὸ αἰ. ὅρι. τὸ αἰ. ὅρι. τοῦ ἐπὶ δεξιᾶν ζῶον.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με' ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁ ργώνεται τὸ χωράφι με' αὐλακὰς κατ'εὐθείαν γραμμὴν... +

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Περιφερειακῶς ὀργώνεται με' τὸ μονόφτερο. +

Σημειώσατε με' τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδες, ντάμιες, σιασιές, μεσοφράδες κ.λ.π.); Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο καὶ γίνεται με' ὁμότις εἰς λωρίδας δηλ. σπορίδες.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με' αὐλακιάν;

... ἐχωρίζετο με' αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με' τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Τὸ ὄργωμα ἐγίνετο πλαγίως εἰς τὰ ἐπι-
κλινῆ χωράφια εἰς τὰ πεδινὰ καὶ ἐκείως καὶ
πλαγίως.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *ἔν. ὀργώματα τῶν ἀνωτέρων. γίνονται.*

πρῶτον. Πλαγίως καὶ μετὰ κατὰ διβόλισμα

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Διὰ τῶν σπορῶν σίτου γίνονται ἕνα ὀργώματα τὸ φθινόπωρον. ἔν. διὰ τῶν σπορῶν ἀραβοσίτου γίνονται δύο ὀργώματα τὰ λεγόμενα διβόλισμα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν γίνονται ἀπὸ ἀρχῆς. ἀνωτέρων 2 ἔν. 3 ὀργώματα.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἀφίεται δι' ἀγρανάπαυσιν ἔν. ἔτος

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἕνα ὀργώμα φθινοπώρην. σπορῶν καὶ 2 ἢ 3 διὰ τῆς ἐαρινῆς σπορῆς ἔν.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Χρησιμοποιοῦνται*

ἕνα. Τριφύρι (ραμνῶνι) ἢ ἕνα δοχεῖον (κονιὸς)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

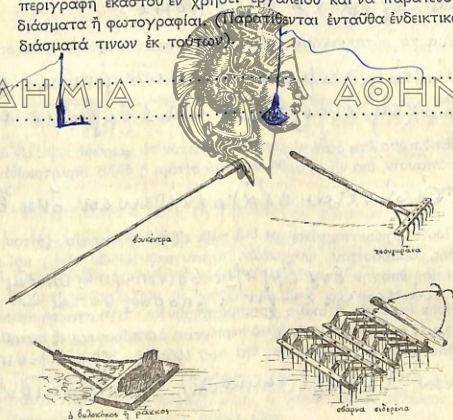
..Με σιδηρᾶν ράβδον... ἔλκει γὰρ εὐδὺ πᾶν
τε ποδὲ τέλει... εἰς τὸ αἶμα... ραβδί-
ον... μέμνη... ἐνός... μέτρον...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..Μετὰ... τὸ... ὄργωμα... γι.ν.ω.ω.
ἰ.σοπέδω.ω.ω. τοῦ χωραφιοῦ. (τὸ σβάρνισμα)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Διὰ τὰ βλαψίμων καὶ βλαβερὰ τοῦ εἴχραυ ἢ
τῶν κηρίων μετὰ χειρὶ φέρονται 1/ τὸν κηρίον
2/ τὴν τράπεζαν... 3/ τὴν ἐλπίδα... 4/ τὴν...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

τὸ ζευγολάτην βοηθοῦν ἢ χονιὰ τοῦ εἴ. τῆ.
τὴν καὶ τοῦ καὶ λέγονται ὄργωμα...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους...

Διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων καὶ τὴν καλλιέργειαν
τὴν καὶ τὴν καὶ χονιὰ τοῦ εἴ. τῆ.
φασόλια ποτίζονται χωραίβει...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

Διὰ τὴν τροφὰς τῶν
ζώων καλλιεργεῖνται χωραίβει χονιὰ εἰς
τὴν καὶ τὴν τριφύλλι ποτίζονται χωραίβει...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως...

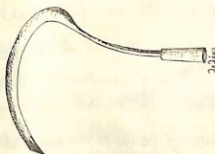
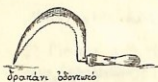
Διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν γεωμήλων
ἐννοίουν ἀντικείμενα καὶ φυτεῖς τῶν γεωμήλων...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ~~ταῖς σπέρμασι~~...
~~συμμερικῶς ἐθερίζοντο~~ με τὰ δρε-
 Π.Α.Ν.Ι.Ε. κα

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ~~με δρέπανα καὶ με κόσσες~~

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

~~Η. λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὀδοντωτή~~

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

~~Η. χειρολαβὴ τοῦ ἦτο κατεσκευασμένη ἀπὸ ξύλου~~

- 5) Ποιος κατεσκεύαζε αυτά τα θηριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) ... Τα ... οἱ ... οὐρανὸν

.....
.....

- 6) Ὡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν, τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) . Α. ἐν. ἐ. π. ιν. β. το. . . θ. π. ρ. α. ο. σ. ψ. ε. τ. α. ι.

(τῆς ρόβης κλπ.) . Δευ. ἐξίνετο... ἀνίστατο... ἐκ τοῦ
χεῖρου.. μόνον τῆς ρόβης.. δι' ἐκρίψω... βέως

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπιτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἀπὸ 0,10 εἰς 0,20 μέτρα ἔθειζονταν*

σίκαις κλπ. Απο... 10. ευ. 20. μετρ. ερίχονται
εὐ. ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ διημιτρομαί

- 2) Οί στάχυες που έμεναν (ή μένου) εις το χωράφι μαζί με την ρίζαν μετά τόν θερισμόν πώς έλεγοντο (ή πώς λέγονται).

Thema 1

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χερίς, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; ... *οἱ... οἱ... οἱ... θερισταὶ* ...

ἀπαθεῖ τὸν κ' ἐπὶ τοῦ ἑδαιφου τὴν χερσὶ
(ὁρ' ἄγμ. ἀζει.)

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς).

σταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερώς) Τα δρυμνία και
το ποδοκαὺντα ἐπὶ τοῦ εὐδαίμονος πολὺ
μαζὶ... 8-10 καὶ αὐτὰ κεραταῖα τῶν ὁσίων
ἐπί τῳ καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... λέγονται ἀγκυαλιές.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀν-
τὶς ἔρχονται θερίσκειν ἀπὸ ἄλλοι-
ποι.

- 2) Πώς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκατῆν (ξεκατῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἰκανοὶ τὸν θερισμόν, πρὸς προφύλα-
ξιν τῶν χειρῶν διὰ γέρων τίπο-
τε, μένουσιν ἀκίνητοι.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἡμέραν Τρίτην δὲν ἤρχιζε ὁ θερισμός

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν καὶ τραγουδοῦναι νόμον διόφορα τραγούδια κατὰ τὸν θερισμὸν

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδη.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, εἰς τὸ τελευταῖον χωράφι, ἀφήνουν εἰς τὸ αἶμαρ αὐτοῦ ἀθήριστον ἕνα μικρὸν τμήμα. Σταυροειδῶς κόπτουν λίγους βλαχύν. τὰς ὁποίας δένουν εἰς σταυροὺς καὶ τὸν ρίπτουν εἰς τὴν θυμωτιᾶν.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέραις ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα τῶν σταχύν ἐγίνετο καὶ ρίχεται εἰς τὸν αἶμαρ καὶ τὸν θερισμὸν ἐκείνη τὴν ἡμέραν.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δεμάτιασμα γίνεταν εἰπὸ τῶν ἄνδρ.
ἐν ἐλλείψει ἀνδρῶν γίνεταν καὶ ἀπὸ...
γυναικῶν. τὴν αἰχμηδίαν τῶν παρεδιδαν
σὺ μικρὸν τερρὶ, θυγατέρε. ἢ υἱοὶ οἰκῶν.
Διὰ τὸ δέσιμό... μετὰ χερσὶ γινέταν. σπρίφ
μένα. βούρλα. ἢ διὰ καλῶν κατὰ μόνον.
ἐργαλεῖον. δὲν ἐχρηθεῖν ο. π. ο. εἶτα....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκέντρωνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκέντρωνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Μετὰ τὸ δέσιμον τὰ δεμάτια ἐκταφέντων
ναίαν. εἰς τὸν θερισμένον ἀγρόν..
εἰς διαφόρα μέρη. ἀνὰ δ. δεμάτια.
ἐκταφέντων. διὰ τὴν μεταφοράν μετὰ τῶν
γῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ἡ... καὶ... ἐρχεται
τῆς... Παυλῆ... ἐν... τῷ χωρίον... καὶ... ἤρχεται
τῷ... 1932... καὶ... 6. π. ο. ρ. αἰ... αὐτῆς
ἡ... 10... ἕως... 20... Ἀπρ. 21... εὐ.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Ἡ... ἐξαγωγή... τῶν γεωμήλων
αἰ. π. ο. τῷ χωρίον... ἡ... μετὰ... ἄ-
ροτρον*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὴν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *καὶ... Παλαιά-
τεραν... ἐγένετο ἡ διατροφή... τῶν ζώων... κατὰ
τὴν... χειμῶνα... μετὰ... ξηρά χόρτα... (βίκον... καὶ
δέναν... κ. ἄ. ὅ. ἢ... Ἡ... ἐγένετο μετὰ
δρέπανον... καὶ... φύλαξις ἐγένετο ἐν τῶν αἰχυρῶν*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ. ἄ.). *ὁ... σανός... ἐθερίζετο μετὰ... δρέπανον*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). *ἀπὸ... 20... Μαΐου... ἕως... 30... Μαΐου*

- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Η ξύρα μου ξένετο ἐν τῷ ἔλ-
ον τῷ χωράφει. Πού ἐδέρχεται ὁ θάνατος.
Τὸ δέδιμο ξένετο μέ δεμάτι καὶ ἐν...
Γι καί χεως.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια συγκεντρώνοντο ἐξ ἑν.
ἀπὸ τῶν αἰώνων. ἔξω χωρὸν πού ἐ-
χεται. δεμωνοσκαίδι. διὰ καὶ μετα-
φέροντο εἰς ἄλλα μέρη.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπου λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια λέγεται δεμωνοστάσι.
Ἡ τοποθέτησις γίνεται εἰς μεγάλους σωρούς.
3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σὺν ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; ἀπὸ γενεῶν δεκ.

ὑπῆρχον. καὶ αἰώνως εἰς τὸ χωρίον. καὶ διὰ τὸν αἰώνωτον τῶν δημητριακῶν καὶ ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ ἐγένετο ἐν τῷ αἰώ-
νι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Τὰ αἰώνια. εἰς καὶ μετὰ ἐν αὐ-
μέλει, ἄλλοι ἐντὸς τοῦ χωρίου πλησίον τῶν οἰμιῶν, καὶ ἄλλα εἰς καὶ παρυφῇ τοῦ χω-
ρίου.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ταί. Πέρι-
 σότεροι ἀλώνιοι εἰς μίαν μόνον οἰκο-
 γένειαν μερικοὶ δὲ εἰς δύο καὶ ἀλώνιοι εἰς
 περισσοτέρους.*
- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεταὶ τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Τὰ ἀλώνια
 ἀρχίζουσι τὴν 10' Ιουλίου καὶ λήγουσι 10' Αὐγούστου.*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ὁλοι. τὰ ἀλώνια*

*τῶν χωρίων εἶναι ἐστρωμένα με-
 μερικοὶ δὲ πλάκας πετράλωνοι.*

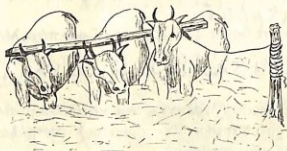
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων). *Κατ' ἐξῆς πρὸ τοῦ ἀλωνισμοῦ
 καθαρίζονται καὶ πετράλωνοι τοῦ χω-
 ρίου μερικοὶ καὶ ὅλοι οὐκ ἔχουν φυτόδες ἐπὶ αὐτῶν.*

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ἡ προετοιμασία
 τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ
 δὲν γίνονται ὀρισμένην ἡμέραν ἀλλὰ ὅταν
 συγκεντρωθῶν τὰ δεμάτια.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Λύονται τὰ δελνίσια καὶ ἀπλώνονται οἱ χεῖρες
ἐν δὲ τῇ τῶν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀλωνίου γὰρ
εἰς τὸν ἀλωνόφυλλον.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

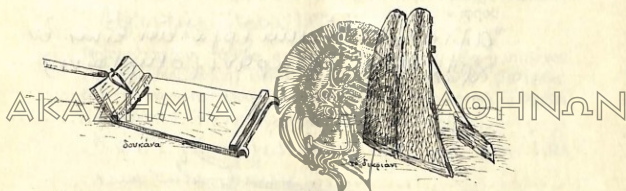
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλώνισμα γίνεται μετὰ ἵππων καὶ ἡρώων. Ἀπὸ τῶν ἐκτενέστερον συνηθισμένων τῶν ζῶων διὰ τοῦτο πρὸς τὸ ἀλώνισμα εἰς τὸν ἀλωνόφυλλον.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βοεῖς, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόφυλλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμόν ἑκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ταῖς τῶν
 ἀνωθεν μετὰ τὴν ἀνάλυσιν. ἐκ. 6. χαλκίου καὶ
 μετὰ ἰδιούτερον. 6. χαλκίου. (τὸ ἀνεμολύχ.) συνδέονται
 ἀπὸ τὸν ἑλκυστικόν.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἁλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ά.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Διὰ τὸν ἁλω-

νισμόν διὰ τὸν καὶ τῶν κριθῶν χρησιμοποιεῖ-
 ται τὸ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέ-
 σον τὸ δουκάνι (ντουνέλιον). Ἡ προμή-
 θεια αὐτοῦ ἐρίκετο ἐκ τῶν εἰδυροῦρ-
 ρείων τῆς ἑρριόλεως.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

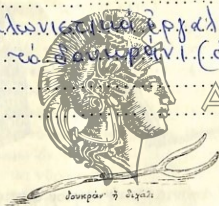
Ὁ Ἀλωνισμός ἀρχίζει τὴν 8 π.μ. ὥραν
καὶ διακοπίζεται τὴν 6 μ.μ. ὥραν

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἀλλὰ ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν
χρήσει τὸ δουκράνι. (δουκράνι)...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνι ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; να

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἦτο ἐν χρήσει τὸ καμυτρί (μυτιλιαν
μῆκος ράβδου 1 μέτρο καὶ 1 μέτρο τὸ χονδρὸν
ἐν δέριαντες)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἔφινετο. ἕνα. ἀπλώματι. δηλ. ἐνὸς στρώματος
σταχύων. σίτου. ἡ κριθῆς. ἡ λωνίζετο. τὴν ἡμέραν
ἡμέραν καὶ ἐλέγετο ἕνα ἀπλώματι -

90' περίπου
(διὰ τὰ ἔθνη)

90' περίπου
(διὰ τὰ ἔθνη)

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθῶν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λέγονται... λειώματα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ αἰλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Κάθε γεωργὸς ἀπὸ ἑαυτοῦ με' τὰ ἰδικά
καὶ τὰ ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἄν. ὑπῆρχον

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

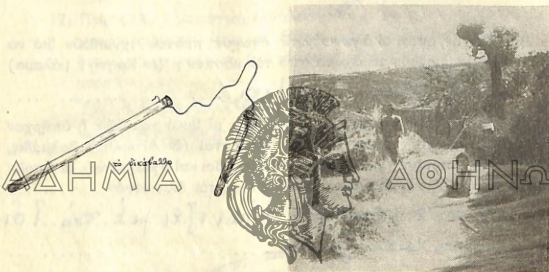
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοσμήματα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Καὶ τὰ αὐτὰ ἀλώνεισθαι διὰ τῶν ζῶων δὲν ἐτραγουδοῦντο τραγούδια

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ αὐτῇ ἐκτελέσθη ἀλώνισμα ἐν τῇ ἐργασίᾳ αὐτῇ ἐκτελέσθη ἀλώνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ αὐτῇ ἐκτελέσθη ἀλώνισμα ἐν τῇ ἐργασίᾳ αὐτῇ ἐκτελέσθη ἀλώνισμα

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ λιχνιστὴς ἀνέμιζεν τὸν σωρὸν ἔχει σκῆμα, στρογγύλον. Πρὸ τοῦ λιχνισμοῦ δὲν θέτουν τίποτε ἐπάνω τῶν σωρῶν.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ λιχνισμὸν γίνεσθαι κατὰ ἀρχὴν μετὰ δὲ ὑστέρᾳ. καὶ τὸ τελευτᾶν μετὰ φτυάρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ὁμοιβῇ ;

Λιχνῶν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, δὲν ὑπαίρχει εἰδικὸς λιχνιστὴς.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων ποὺ παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ λέγονται κόμπια. Ἀποχωρίζονται ἀπὸ τὸν καρπὸν μετὰ τὸ ἀρυνθόνει.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....
.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... Γίνεται ἡ διαλογή μετὰ τοῦ αἰπὸ
τῶν παραμέναντα χονδρὰ τεμάχια
τῶν σταχύων μετὰ τοῦ ἀνέμισματος.....

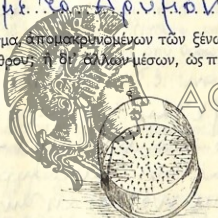
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

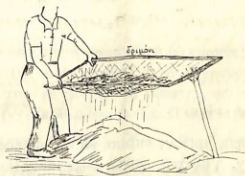
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο πάλαι δερμόνιο

κοσκίνο ἢ ἀνέμισμα

δερμόνιο

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....
 ..Γίνεται μετὰ τὸ δριφύον!.....
 ..καὶ διὰ τοῦ σωροῦ εἰσάγει......

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

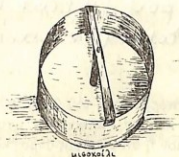
.....
 ..Ὄταν ἐτοιμασθῇ ὁ καρπὸς εἰσάγει.....
 ..ἐπὶ τοῦ σωροῦ. Σωρεύεται.....
 ..μετὰ τὸ δριφύον. Ἄν. χαράσσεται.....
 ..ἐπὶ τοῦ σωροῦ. Σταυροῦ αὐτὸ.....
 ..ἐμπηγνύεται ἐπὶ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ τὸ ἐργα-.....
 ..λεῖον τοῦ λιχνίσματος......

- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησης τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχθυόγραμμα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Η μέτρηση του αίτου έγινε το μέσο.
Μια μικρή χρησιμότητα 10. 6. 1968

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

χ) τὸ γυφτιάτικο,

στ) τὸ ὀλωνιότικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτικῶν (δυναμ, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

ἐν εὐαγγέλιον ἐδίδετο μόνον τὸ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΤΗΝ 15 ΜΗΝΟΥ ΔΕ

το ένα έδιδετο και τα άλλα.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς ἐδικῶν λακκῶν ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-

τῶν κερχῶν ἐν τῇ τοῦ οἰκίου τοῦ ἐν
τῇ καθεδρῇ, μεγάλα βύλινα μίθωσις

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἐὖ.. ἀχυρον.. ἀποδμηνέ-
τω.. ἐν.. τοῖς.. ἀχυρῶν. αἱ.. ἐνὸς.. τοῦ.. χωρίου
καὶ.. πλινθίων.. τοῦ.. οἴκου.. τοῦ.. γεωργαίου..

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ.. διαλογὴ.. τοῦ.. σπόρου.. γίνεται.. καὶ
πρὸ.. τοῦ.. αἰλωνίσματος.. ἀλλὰ.. καὶ.. μετὰ
τὸ.. αἰλωνίσματι..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Μετὰ.. τὸν.. θερισμὸν.. κατασκευάζεται
πλέγμα (πλεκτή) ἐκ.. σταχύων..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς.. ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς.. ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἐν.. ἑστῶτι
ρὸς.. καὶ.. ἐφυλασσέτω.. ἐπὶ.. ἐν.. ἔτει..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀναμφαι.. φωτιάς.. εἰς.. τὸ.. ὑπαιθρον..
γίνεται.. εἰς.. τὸ.. χωρίον.. μου.. εἰς.. Ἀπο-
κριές.. τῆς.. Τυροφάτου..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

τὴν.. Κυριακὴν.. τῶν.. ἀπόκριων.. τῆς.. τυ-
ροφάτου.. ὥραν.. 7.. μ.μ.. εἰς.. τὸ
αἰλώνισμα.. τοῦ.. χωρίου..

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ...

Τὴν Πυράν τὴν εἰσάπτουν τὰ Παι-
δία... ἡλικίᾳ 10 - 20 ἐτῶν

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

Τὰ ξύλα καὶ συλλέγουν τὰ παιδιά
ὡς πρὸς τὸ πλησιέστερον δάσος.....

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Η συγκέντρωσις τῶν ξύλων γίνεται

μέτ' αὐτῶν ἀπὸ τῶν μαυρινῶν μέρη.

4) τῶν δάσος εἰς τὸ πλῆθος τὰ παιδιά
ἀναρτῶν ἐν αὐτῇ τὰ ξύλα καὶ τὰ μαυρινά
ἐκροντῶν.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

"Ὁταν εἰσάπτουν τὴν Πυράν ἐν τῷ δάσει
εἰς ἀπουρίᾳ τὰ παιδιά πετοῦν ἀναψί-
κτοντες. Καὶ ὡς (ἀφ' αὐτῶν) ὑψηλά καὶ
φωνὰς τῶν καὶ χινοῦν τοὺς ὄρωι
καὶ γεννῶνται!

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Γύρω ὡς πρὸς τὴν Πυράν ἐκινῶνται καὶ
χοροὶ ἀπὸ νέων καὶ νέων.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

εὐχί

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

εὐχί

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ